

Anita Saara Aino Havukkala

* 7.6.1925 Ruskeala

+ 26.5.2006 Espoo

Siunaus Olarin kirkossa ke 14.6.2006 klo 12

Rakkaat ystävät, hyvät Anita Havukkalan omaiset!

Olette nyt kaikki kokoontuneet tänne Olarin kirkkoon saattamaan Anitan, hyvän puolison, äidin ja isoäidin haudan lepoon, viimeiseen leposijaan tässä ajassa. Anitan pitkä elämänsä, joka alkoi 12 päivää vaille 81 vuotta sitten siellä Ruskealassa, - on nyt tullut päätökseensä.

Anita oli sydämellinen, lämmin, velvollisuudentuntoinen ja tarmokas, Teitä kaikkia yhdistävä ja koolle kutsuva persoona. Hän oli perheen ulkoministeri, niin sinä Jaakko häntä luonnehdit. Hänen ystävällisyydestään, huolenpidostaan ja lämpimästä vieraanvaraisuudestaan saitte kaikki olla osallisia, niin sukulaiset kuin työtoverit, naapurit ja ystävät.

Anita sai kulkea pitkän elämäntaipaleen. Hänen elämänsä kantavia voimia olivat puolison, äidin ja opettajan tarkka huolenpito ja vastuu kaikista asioista, tehtävistä ja ihmisistä, joita elämä hänen eteensä johdatti. Teidän lisäksenne myös me vanhat, hänen ensimmäiset ikään kuin omat oppilaansa, saimme elävästi kokea, kun hän tuli monien vanhojen opettajien kansoittamaan kouluun, johon hänen myötänsä tuli raikas tuulahdus, iloinen, nuoria ymmärtävä ja rohkaiseva opettajapersoona. Hän lähti aina positiivisesta, nuorta, oppilasta tukevasta ja rohkaisevasta näkökulmasta.

Kun sairaus 2,5 vuotta sitten antoi ensimmäiset oireensa hänelle, hän sanoi vain vaatimattomasti, mutta samalla huumoria vakavissakin asioissa käyttäen: ***ö Olen ollut vähän huonovointinen aina marraskuun alusta lähtien. Niinhän se on, että jos tässä iässä ei aamulla kolota mistään paikasta, tietää olevansa kuollut. Asiaani tutkitaaní .Tyyli muuttuu nyt. Minut on tutkittu ja heikoksi havaittu. Menen ensi maanantaina melkoiseen leikkaukseen, ensi kertaa elämässäni. Tähän saakka minulta on leikattu vain kynsiä, nyt vähän enemmäní Tässä esitän lopuksi pienen pyynnön: kun sinulla jo virkasi puolesta on hyvät yhteydet tuonne ylöspäin, toivoisin, että ensi maanantaina muistaisit minua hetken. Kiitollisena, mutta kieltämättä hieman peloissaan***

Anitaö

Sitten alkoi taistelu, jota Anita kävi sitkeästi 2,5 vuoden ajan.

öTäältä tulee pieni tervehdys taas vähän surumieliseen sävyyn. Anna anteeksi, kun en oikein pysty ilahduttamaan sinuaí Vihdoin olen saanut tietää, että ensi maanantaina on "tuomiopäiväni", ts. lääkärin vastaanotto ja hoitosuunnitelma. Toivottavasti päivä ei ole kauhistava, niin kuin vanhan virsikirjan laulussa sanotaan. Olen voinut kohtalaisesti nämä viikot, ja mikäs on ollut voidessa kahden miespalvelijan hoivissa.ö

Tässä hän muisti kiitollisena teitä Jaakko ja Ilkka.

öEniten minua tässä prosessissa harmittaa se. että en voi syyttää ketään kohtalostani. en edes itseäni. Yllätys se oli koko sukulais- ja tuttavapiirille.ö

Hän oli valmis kaikkiin hoitoihin, kärsimään niiden tuomat vaikeat sivuvaikutukset ja jälkitilat. Hän ei halunnut valittaa vaivojaan, vain jossain sivulauseessa mainitsi niistä. Hän halusi olla urhea ja säästää teitä hyvät omaiset omilta tuskiltaan.

Te, Jaakko, Ilkka ja Susanna perheinenne, ja erityisesti te isoäidin pienet joutsenet, jotka olitte jo kasvaneet aikuisikään, olitte Anitalle aina kuitenkin öpieniä joutseniaö, joita hän koko sydämestään rakasti, kanto huolta ja teidän puolestanne rukoili paljon ja halusi vielä tämän virrenkin sanoilla siunata teitä:

***öSiunaa heitä tehtävissään kunniaksi kotimaan.
Auta, etteivät he missään joudu vaaraan vaikeaan.
Anna heidän aina muistaa isiensä Jumalaa,
joka auttaa, pelastaa.ö***

Hän halusi jättää teidän elämänne ja tulevaisuutenne Taivaallisen Isän käsiin, kun hän ei enää voinut olla teistä huolta kantamassa eikä teitä tukemassa.

Sinä Jaakko olet kulkenut pitkän, lähes 55 vuotta jatkuneen avioliiton Anitan vierellä. Teillä oli molemmilla omat työnne, vastuulliset tehtävänne ja samalla vastuu perheestä ja lukemattomista yhteisistä asioista. Sinä olet nyt täyttänyt loppuun asti sen lupauksen, jonka 1951 kesäkuun viimeisenä päivänä annoit Anitalle:***öí rakastaa myötä- ja vastoin käymisissä kuolemaan asti.ö*** Sen pidemmälle emme kukaan voi rakkaitamme saatella. Sinä saatoit Anitan tälle portille, mistä jokainen menemme yksin ötai niin ajattelemmme, mutta jossa Jeesus kulkee kanssamme.

Anita kanto sairautensa ja kipunsa keskellä huolta teistä jokaisesta. Äidin ja isoäidin ylpeydellä hän aina kertoi teistä, odotti käyntiänne, terveisiänne, puhui Skypellä vielä viimeisiin viikkoihin asti öface to faceö. Hän ponnisteli aina ennen puhelua, ettei näyttäisi sairaalta, väsyneeltä ja itkuiselta. ó Miksi? ó Siksi, että hän ei halunnut kuormittaa teitä, vaan kantaa oman kuormansa ja rohkaista ja kantaa teitä jokaista elämässä eteenpäin, saatella ja pitää huolta.

Mikä tämän kaiken sai aikaan? Siihen on yksi vastaus: RAKKAUS. Apostoli Paavali sanoo: ***öNiin pysyvät nyt siis nämä kolme, usko, toivo ja rakkaus, mutta suurin niistä on rakkaus.ö*** Miksi rakkaus on niin suurta, myös sen vuoksi, ettei se koskaan häviä.

Puolison, äidin ja isoäidin ó Anitan ó rakkaus seuraa teitä jokaista, elämänne jokaisena päivänä. Kuolemakaan ei voi ottaa pois mitään niistä yhteisistä muistoista, yhteisistä matkoista, tapaamisista, iloisista hetkistäí kaikesta, mikä on liittännyt teidät toisiinne, mistä olette saaneet voimaa Anitalta elämässänne, niin lapsuuden päivinä kuin nyt aikuisiän vaiheissa, joissa rakkaus on syvää kiintymystä ja yhteistä elämän historiaa.

Rakkaus ei koskaan häviä!

Anita on nyt päässyt vapaaksi niistä kivuista ja tuskista. Hän kertoi itse, miten lääkäri oli häntä valmistanut siihen, että hän saa hiljaa nukkua pois ja siirtyä täältä. Hänelle koitti hetki, josta sanotaan hänelle tärkeässä laulussa öAnnin uskoö:

*öNyt on juhla taivahassa,
kaikki lamput loistamassaí ö*

Saatte siis kiitollisin mielin saatella hänet siihen lepoon, josta Jeesus äsken kuulemassamme evankeliumin kohdassa kertoi. Jeesus meni valmistamaan meille kaikille asuinsijan Isän kotiin, taivaan kotiin, valmisti ristinkuolemallaan ja ylösnousemisellaan meille tien sinne. Hän lupasi myös tulla noutamaan meidät luokseen, kun meidän aikamme tulee. Anna-Mari Kaskinen sanoo runossaan:

HÄN, JOTA KAIPAAMME

*Jumalan mieleen piirtyy
rakkaamme jokainen.
Hän, joka ajasta siirtyy
luo taivaan kirkkauden.
Hän, jota kaipaamme täällä
kyynelin ikävöiden,
Jumalan kämmenen päällä
levon sai suloisen.*

*Rakkaus, jonka jaamme
ei kuole milloinkaan.
Kerran me kohdata saamme
toisemme uudestaan.
Hän jota kaipaamme täällä
saapunut kotiin jo on.
Jumalan kämmenen päällä
rauha on pohjaton.*

*Jumalan mieleen piirtyy
aikamme yhteinen,
Riemun ja kiitoksen päivät,
yöt murheen, pettymyksen.
Kristus on vuoksemme kuollut,
Hän kaiken kantanut on
Jumalan sydämen päällä
soi laulu sovinnon-*

Anna-Mari Kaskinen

Jeesuksen lupaukseen luottaen nousemme nyt toimittamaan tämän siunauksen.

Jaakko Harjuvaara

alkusoiitto: Albinoni: Adagio

kvartetti: kimmeltää

KUKAT

571 (suvivirsi)

siunaus

kvartetti:

596

596. 1. Herra, varjelija teiden, ohjaa sinä armossa yli merten, mantereiden rakkaitamme matkoilla. Omaisista, kotimaasta nyt he ovat kaukana. Ole heidän kanssansa.
2. Siunaa heitä tehtävissään kunniaksi kotimaan. Auta, etteivät he missään joudu vaaraan vaikeaan. Anna heidän aina muistaa isiensä Jumalaa, joka auttaa, pelastaa.

Järnefelt: Kehtolaulu